

ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು: ಸರ್ ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಮ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ.

ಜನನ : 15 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1860, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕೋಲಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ

ತಂದೆಯ ಹೆಸರು: ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು: ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ

ಉದ್ಯೋಗ/ಸ್ಥಾನ : ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ

## ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ

ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15, 1860 ರಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟಮ್ಮ. ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಅವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಲಕ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೇವಲ 12 ವರ್ಷದವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದರು. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಟ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ 1881ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಪೂನಾದ ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದಲು ಸೇರಿದರು. 1883ರ ಎಲ್‌ಸಿಇ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿಇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು ಮತ್ತು

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅಥವಾ ಸರ್ ಎಂವಿ ಅವರು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು, ಇದನ್ನು ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಸರ್ ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಮ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ.

ಅವರು ತುಂಬಾ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು. ಅವರು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಎಂಜಿನಿಯರ್, ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ 19 ನೇ ದಿವಾನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು 1912 ರಿಂದ 1918 ರವರೆಗೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಭಾರತರತ್ನ ಸರ್ ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ (ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ) ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ **1955** ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗೌರವ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರಿಗೆ 'ನೈಟ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಫ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಪೈರ್' (ಕೆಸಿಐಇ) ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಗರದ ಪ್ರವಾಹ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷ್ಣ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಭಾರತವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ **15** ರಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಭಾರತೀಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಜವಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿಯೂ ಅವರು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಪ್ರವಾಹ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು.

## ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಆರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದರು. ನಂತರ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು ಮತ್ತು **1881** ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ **20** ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಿತು. ನಂತರ ಅವರು ಪೂನಾದ ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರು. **1883**ರ ಎಲ್‌ಸಿಇ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿಇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು. ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿಇ ಪದವಿಗೆ ಸಮಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

## ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ವೃತ್ತಿ

**1883**ರ ಎಲ್‌ಸಿಇ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿಇ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತೋರಿದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಅಂದಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಾಸಿಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ನಂತರ ಅವರು ಸಂಕೀರ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕೆಲಸ, ಮೈಸೂರು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಲ್ ಆಯಿಲ್

## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ಮತ್ತು ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸದಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಹ ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಅದರ ನಂತರ ಅವರು ವಿವಿಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು ಮತ್ತು 1894 ರಲ್ಲಿ ಶಕ್ಪರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು, ಇದು ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬ್ಲಾಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹರಿಯದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು.

1909 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ,ಅನಕ್ಷರತೆ, ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ತನ್ನ ಸ್ಥಳೀಯ ನೆಲದ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರು ಚಿಂತಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

## ವಾಹಕ

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದಿದ ನಂತರ ಮುಂಬೈನ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವರು ಡೆಕ್ಕನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕೆಲಸಗಳು, ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಆಯಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್. ಎಂ.ವಿ.ಯವರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಧನೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

32 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಸುಕ್ಕೂರ್ (ಸಿಂಧ್) ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರು ಸಿಂಧೂ ನದಿಯಿಂದ ಸುಕ್ಕೂರ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು.

ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೊಸ ಬ್ಲಾಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ಉಕ್ಕಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಇವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಪಾರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಇಂದಿಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ಅವರು ಮೂಸಾ ಮತ್ತು ಇಸಾ ಎಂಬ ಎರಡು ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಇದಾದ ನಂತರ 1909 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅವರು 'ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ರಚನೆಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಇದಾದ ನಂತರ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ಬಲವಾದ ಗಾರೆ ತಯಾರಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಕರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು 100 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಮಂಡ್ಯದ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ ಅವರು. ಈ ಮಹಾನ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಹಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸುತ್ತಲಿನ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವರು ಉನ್ನತ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸರಳ ಜೀವನವನ್ನು ನಂಬಿದ್ದರು, ಅವರ ಆದರ್ಶವಾದಿ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಅವರ ತಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪೋಷಕರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ ಎಂವಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಹದಿಹರೆಯದವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ತಂದೆ ನಿಧನರಾದರು. ಇದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದೆ. ತಂದೆಯ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಅವರು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲು ಹೋದರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅವರ ನಿರಂತರ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಗೌರವಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ತಂದೆಯ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಅವರು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲು ಹೋದರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅವರ ನಿರಂತರ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ

## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಗೌರವಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ತಂದೆಯ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಅವರು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲು ಹೋದರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅವರ ನಿರಂತರ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಗೌರವಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಗೌರವಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು | ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳು

**1904:** ಸತತ 50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಲಂಡನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ನ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯತ್ವ

**1906:** ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, "ಕೇಸರ್-ಎ-ಹಿಂದ್" ಎಂಬ ಬಿರುದು

**1911:** ಕಂಪ್ಯಾನಿಯನ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಪೈರ್ (CIE)

**1915:** ನೈಟ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಪೈರ್ (ಕೆಸಿಐಇ)

**1921:** ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

**1931:** ಬಾಂಬೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ LLD

**1937:** ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

**1943:** ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ (ಭಾರತ) ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ

**1944:** ಅಲಹಾಬಾದ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಿ.ಎಸ್ಸಿ.

**1948:** ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನೀಡಿತು - ಎಲ್‌ಎಲ್‌ಡಿ

**1953:** ಆಂಧ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

**1953:** ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನರ್ಸ್ (ಭಾರತ) ಗೌರವ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ನೀಡಲಾಯಿತು

**1955:** 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ

**1958:** ರಾಯಲ್ ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಿಂದ 'ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಖೈತಾನ್ ಸ್ಮಾರಕ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ'

**1959:** ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಫೆಲೋಶಿಪ್

## ಟೈಮ್‌ಲೈನ್ (ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳು)

**1860:** ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನನ

**1881:** ಬಿಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು

**1883:** ಎಲ್‌ಸಿಇ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿಇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು

**1884:** ಸಹಾಯಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯದ PWD ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದರು; ನಾಸಿಕ್, ಖಾಂಡೇಶ್ ಮತ್ತು ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು

**1894:** ಸಿಂಧ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕೂರ್ ಮಹಾಪಾಲಿಕಾ ಸೇವೆ

**1895:** ಸುಕ್ಕೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು

**1896:** ಸೂರತ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು

**1897-99:** ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್

**1898:** ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು

## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

**1899:** ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್

**1901:** ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯ

**1901:** ಭಾರತೀಯ ನೀರಾವರಿ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಇರಿಸಲಾಯಿತು

**1906:** ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, "ಕೇಸರ್-ಎ-ಹಿಂದ್" ಎಂಬ ಬಿರುದು

**1907:** ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್

**1908:** ಈಜಿಪ್ಟ್, ಕೆನಡಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು

**1909:** ಪ್ರವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ

**1909:** ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ

**1909:** ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ

**1911:** ಕಂಪ್ಯಾನಿಯನ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಪೈರ್ (CIE)

**1913:** ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಕ

**1915:** ನೈಟ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಪೈರ್ (ಕೆಸಿಐಇ)

**1927–1955:** ಟಾಟಾ ಸ್ಟೀಲ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ

**1955:** 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ

## ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನ್

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಅವರನ್ನು **1912** ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದಿವಾನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು

## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಲೋಹದ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕ್ರೋಮ್ ಟ್ರ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ಇವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಹಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾಮಗಾರಿ. ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು **1918** ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದರು.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರವೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು **1955** ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು. ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು **100** ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

## KRS:

**KRS** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಸಾಗರವು ಒಂದು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅಣೆಕಟ್ಟು . ಅವು ಭಾರತದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಸಾಗರದ ವಸಾಹತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ . ಸುರ್ಕಿ ಗಾರೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉಪನದಿಗಳಾದ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥಗಳ ಸಂಗಮದ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ

ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಒಡೆಯರ್ **IV** ಮಹಾರಾಜರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಡುವೆಯೂ ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಯಿತು.ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಬೃಂದಾವನ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್ ಎಂಬ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉದ್ಯಾನವಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಶುಷ್ಕವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಲಸೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. **1875-76** ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ತೀವ್ರ ಬರವು ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿತು . ನೀರಾವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ನೀರಾವರಿ ನೀರಿನ ಸಂಭಾವ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ

## ನಿರ್ಮಾಣ

ನವೆಂಬರ್ **1911** ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಮತ್ತು **10,000** ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಸುರ್ಕಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಗಾರೆಯನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ



## ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ. [6] 1931 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಾಗ, ಸುಮಾರು 5,000 ರಿಂದ 10,000 ಜನರು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

### ಅಣೆಕಟ್ಟು

1911 ರ ನವೆಂಬರ್ 11 ರಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು 1924 ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ . ಈ ನೀರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬಹುತೇಕ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ . ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನೀರು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೇಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೆಟ್ಟೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ

ಬೃಂದಾವನ ಉದ್ಯಾನವನವು ಭಾರತದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ನಗರದಿಂದ 12 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ . ಇದು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿರುವ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದೆ . ಈ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವು 1927 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಮತ್ತು 1932 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 2 ಮಿಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಉದ್ಯಾನವು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ . ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ , ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನ್, ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಬೃಂದಾವನ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು (ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 120,000 ಎಕರೆ (490 km 2 ) ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಲಾಲ್ಬಾಗ್ ಸಸ್ಯೋದ್ಯಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಹೈದರ್ ಅಲಿಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದರು

### ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ (ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ)

ಅವರ 100 ನೇ ಜನ್ಮದಿನದಂದು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ Pdf | kannadapdf.com

ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ (ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಸಾವು)

**101**ರ ಹರೆಯದಲ್ಲೂ ದುಡಿದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು, “ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು ಮೇಲು. ಭಾರತಮಾತೆಯ ಈ ಮಗ **14** ಏಪ್ರಿಲ್ **1962** ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.